

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni Stanisława Maczka
w Jaworzu**

Jaworze, 15.02.2024r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni Stanisława Maczka w Jaworzu

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)

Polityka szkoły w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem ma na celu zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów i pracowników szkoły i określa wytyczne oraz procedury w zakresie zgłaszania podejrzeń nadużyć oraz postępowania wobec podejrzanych, a także zapewnia wsparcie dla doznających przemocy.

Pracownicy szkoły są zobowiązani do przestrzegania Polityki szkoły w celu zapobiegania nadużyciom i zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności szkolnej.

Cele polityki

- Zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów i pracowników szkoły;
- Ochrona przed nadużyciami w szkole;
- Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla ofiar różnego rodzaju przemocy;
- Zobowiązanie pracowników szkoły do przestrzegania wytycznych i procedur w przypadku podejrzeń krzywdzenia dzieci.

Osoby odpowiedzialne do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego: pedagog/pedagog specjalny/psycholog/wicedyrektor/dyrektor szkoły.

Preambuła

*Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzu jest działanie dla dobra małoletnich. W naszej szkole dziecko jest traktowane z szacunkiem i z uwzględnieniem jego potrzeb. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły działają w ramach swoich kompetencji, obowiązującego prawa i przepisów wewnątrzszkolnych. **Personel szkoły**, o którym mowa w art. 21 ustawy z 28.07.2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, zobowiązany do stosowania standardów to: nauczyciele i inni pracownicy pedagogiczni, lub np. stażyści, wolontariusze, którzy w ramach swojej pracy wykonują z dziećmi pracę z dziećmi w ww. zakresie.*

ROZDZIAŁ I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów.

§ 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Dyrektor drukuje i składa do części A akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze;
3. Kandydat do pracy przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Kandydat do pracy składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Kandydat do pracy posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. W przypadku gdy prawo państwa, w którym kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad małoletnimi.
7. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

8. Powyższe informacje, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika.
9. Kandydat przedkłada referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia (nie dotyczy nauczyciela). Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powoduje dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia.
10. Wzór oświadczenia o niekaralności, o którym mowa w § 1 pkt. 6 stanowi **załącznik 1** do niniejszych Standardów.

§ 2

Zasady bezpiecznych relacji personelu szkoły z jego uczniami

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez niego w jednostce, jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Niedopuszczalne jest prowadzenie jakichkolwiek zajęć bez nadzoru upoważnionej do tego osoby. Przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela.
3. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci podczas pobytu w szkole, monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
4. Personel placówki traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem, z poszanowaniem godności osobistej oraz uwzględnia jego potrzeby.
5. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
6. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka. Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem ustalane są z rodzicami z poszanowaniem zdania obu stron.
7. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
8. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników szkoły, stażystów i wolontariuszy, którzy zobowiązani będą do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem dzieci.
9. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów. Dotyczy to osób, o których mowa w § 2 pkt. 8.

§ 3

Zasady komunikacji z małoletnimi

1. Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji.
2. W rozmowie z dzieckiem zachowuj szacunek i cierpliwość. Nie wolno dziecka zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać.
3. Podejmując decyzje dotyczącą dziecka poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
4. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
5. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.

§ 4

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Niedozwolone jest zachowanie naruszające prawa lub dobra osobiste dziecka, w szczególności narażające dziecko na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające

godność i nietykalność cielesną, wolność dziecka lub powodujące szkody na zdrowiu psychicznym dziecka, wywołujące u niego cierpienia lub krzywdy moralne.

2. Nie można ucznia popychać, bić, szturchać, ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie swojego zachowania względem ucznia. Pracownik powinien zawsze się kierować swoim profesjonalizmem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na np. przytulenie.
4. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
5. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wycieczek szkolnych.
6. Niedozwolone jest działanie dyskryminujące małoletniego ze względu na płeć, rodzinę lub miejsce pochodzenia, wyznanie, orientację seksualną czy poglądy polityczne, czy z jakichkolwiek innych powodów.
7. Niedozwolone jest pozbawienie małoletniego dostępu do edukacji, w tym wszystkich zajęć organizowanych przez szkołę.
8. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119 poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
9. Zachowania niedozwolone, demoralizujące obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
10. W sytuacjach wymagających wykonania przez personel placówki czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. W przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety zadbaj o to, aby w każdej z czynności higienicznych asystowała Ci inna osoba z instytucji.
11. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej, zastraszanie, przymuszanie, czy stosowanie gróźb.
12. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
13. Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków, lub innych nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
14. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.
15. Nie jest dozwolone przyjmowania od dziecka lub jego rodziców pieniędzy czy innych prezentów sugerujących istnienie między personelem a małoletnim relacji mogących być przyczyną nierównego traktowania lub czerpaniem korzyści osobistych z relacji z dzieckiem lub jego rodzicami. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami lub np. prezenty składkowe, kwiaty, czekoladki, itp.

§ 5

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Nie wolno pracownikowi zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
2. Jeśli pracownik musi spotkać się z uczniem poza godzinami pracy Szkoły (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie dyrekcję, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
3. Nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do placówki, poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
4. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (e-mail służbowy, telefon, mobiDziennik). Z kanałów tych nie należy korzystać poza godzinami pracy.

§ 6

Odpowiedzialność

1. Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.
2. Pracownikowi szkoły bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):
  - nawiązywać relacji seksualnych z uczniem;
  - składać uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
  - proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni St. Maczka w Jaworzu

.....
Miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA
PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH**

Ja, ...

Nr PESEL.....

Oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 2 gen. broni St. Maczka w Jaworzu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni St. Maczka w Jaworzu

.....
Miejscowość, data

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich

Oświadczam, że zapoznałam/zapoznałem się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gen. Broni St. Maczka w Jaworzu oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
(podpis pracownika)

ROZDZIAŁ II

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 1

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

- przemoc psychiczną,
- przemoc fizyczną,
- zaniedbywanie,
- wykorzystywanie seksualne małoletniego.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem poniżej 15 roku życia a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

§ 2

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w Ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

- art. 197 (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
- art. 198 (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
- art. 199 (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),
- art. 200 (seksualne wykorzystanie małoletniego),
- art. 200a (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
- art. 200b (propagowanie pedofilii),
- art. 202 (publiczne prezentowanie treści pornograficznych).

1* P. Masłowska, J. Podlewska, Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa 2023.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA

Zgodnie z art. 304 § 2 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego

(t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie

zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. Natomiast osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z art. 240 kodeksu karnego - kto nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu następujących przestępstw:

- art. 148 zabójstwo,
- art. 156 spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,
- art. 189 pozbawienie człowieka wolności,
- art. 197 zgwałcenie lub wymuszenie czynności seksualnej (zbiorowe lub dokonane ze szczególnym okrucieństwem),
- art. 198 seksualne wykorzystanie bezradności lub niepoczytalności innej osoby,
- art. 200 obcowanie płciowe z osobą małoletnią lub doprowadzenie jej do poddania się czynnościom seksualnym,
- art. 252 wzięcie lub przetrzymywanie zakładnika podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3

Ważne sygnały

1. Pracownicy placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2.
2. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
  - uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie, uczeń żebrze, jest głodny;
  - uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
  - uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
  - uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
  - pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - uczeń wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
  - uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
  - uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
  - uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
  - używa środków psychoaktywnych;
  - nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
  - w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
  - uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
  - uczeń ucieka z domu;
  - nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;
  - uczeń mówi o przemocy;
3. Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia;
- rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia, wypowiada się niespójnie;
- rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
- rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji
- rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
- rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
-

§ 4

Przejawy zagrożenia dobra dziecka (art. 572 kpc)

- dziecko jest świadkiem konfliktów rodzinnych;
- dziecko ma trudności w nauce, opuszcza zajęcia szkolne;
- dziecko jest świadkiem stosowania przemocy domowej;
- rodzic toleruje wagary, złe towarzystwo, porzucenie nauki;
- brak zainteresowania/kontaktu/porzucenie przez rodzica;
- dziecko doświadcza przemocy ze strony rodzica/rodziców;
- choroby przewlekłe;
- konflikty z rodzicami;
- przemoc rówieśnicza/konflikty z rówieśnikami;
- konflikty z nauczycielami/wychowawcami;
- brak diagnozy problemów;
- trudności wychowawcze po stronie rodziców;
- utrudnianie kontaktów z dzieckiem drugiemu rodzicowi;
- włączanie dziecka w konflikty około rozstaniowe rodziców;
- zaniedbywanie dziecka, awantury i agresywne zachowania w konsekwencji nadużywania alkoholu;
- skrajna niewydolność wychowawcza;
- brak kontaktów z dzieckiem bądź kontakty sporadyczne;
- złe wzorce wychowawcze;
- nienależyte wykonywanie obowiązku alimentacyjnego (brak świadczeń, opóźnienia, zadłużenie);
- znęcanie się nad rodziną w obecności dziecka;
- znęcanie się nad dzieckiem;
- zaniebanie dziecka wskutek nadużywania alkoholu lub zażywania narkotyków;
- brak mieszkania, elementarnych warunków bytowych;
- niedorozwój umysłowy uniemożliwiający wychowanie dziecka;
- zły stan zdrowia fizycznego uniemożliwiający wychowanie dziecka;
- inne działania bądź zaniechania godzące w dobro dziecka.

§ 5

Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze Szkołą tj. pracownicy Szkoły, wolontariusze, organizacje i firmy współpracujące ze szkołą

1. **Natychmiastowe zgłoszenie sytuacji dyrektorowi szkoły.** W przypadku podejrzenia, że uczeń jest zagrożony wykorzystaniem (też seksualnym) przez pracownika, każdy pracownik, rodzic lub uczeń powinien natychmiast zgłosić ten fakt dyrektorowi szkoły.
2. **Wydzielenie pomieszczenia.** W celu zapewnienia prywatności i bezpieczeństwa ucznia, należy wydzielić odpowiednie pomieszczenie, w którym zostanie przeprowadzona rozmowa z uczniem. Jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała należy wezwać pogotowie lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia.
3. **Podjęcie czynności wyjaśniających** mających na celu ustalenie, czy złożenie zawiadomienia jest konieczne. Dyrektor/wicedyrektor lub pedagog/pedagog specjalny/psycholog przeprowadza wywiad z uczniem, aby uzyskać jak najwięcej informacji na temat sytuacji. Dyrektor albo upoważniona osoba może:
  - analizować nagrania z monitoringu,
  - prowadzić rozmowy z nauczycielem, którego dotyczy podejrzenie i pozostałymi pracownikami szkoły,
  - prowadzić rozmowy z uczniami i ich rodzicami (w przypadku niepełnoletnich uczniów można rozważyć przeprowadzenie rozmowy w obecności psychologa),
  - analizować zgromadzone notatki służbowe i inne dokumenty.
4. **Powiadomienie rodziców lub opiekunów** – dyrektor szkoły powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ucznia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka. Zapewnienie im wsparcia.
5. **Zgłoszenie do rzecznika dyscyplinarnego – o uzasadnionym** podejrzeniu popełnienia przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka dyrektor szkoły, a w przypadku podejrzenia popełnienia takiego czynu przez dyrektora szkoły - organ prowadzący szkołę, zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o podejrzeniu popełnienia takiego czynu.
6. W zawiadomieniu należy używać sformułowania, że „**istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego**” (nauczyciel do momentu uprawomocnienia orzeczenia komisji dyscyplinarnej korzysta z domniemania niewinności).
7. **Tymczasowe zawieszenie pracownika** – dyrektor szkoły może tymczasowo zawiesić pracownika, jeśli istnieją podejrzenia, że popełnił on przestępstwo krzywdzenia nieletniego. Zawieszenie pracownika może zostać nałożone w celu ochrony bezpieczeństwa uczniów i innych pracowników szkoły. Stosuje się je jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów, celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w szkole.
8. **W sprawach niecierpiących** zwłoki nauczyciel i dyrektor szkoły może być zawieszony przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.
9. **Zawiadomienia nie dokonuje** się, gdy okoliczności sprawy bezspornie wskazują, że nauczyciel nie dopuścił się takiego przewinienia.
10. W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego **zaangażowania organów ścigania**, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:
  - Policję - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
  - Organ opieki społecznej - organ odpowiedzialny za ochronę dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem – w tym wykorzystaniem seksualnym.

- Prokuraturę - organ odpowiedzialny za prowadzenie postępowań karnych i oskarżanie osób podejrzanych o popełnienie przestępstw.
11. Jeżeli pracownik przejawia **niepokojące zachowania wobec uczniów** np. krzyki, niestosowne komentarze Personel zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Poinformowanie dyrekcji, aby mogła przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie konieczności zakończyć współpracę.

Podstawa prawna

- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1762) – art. 26, art. 75, art. 76, art. 85 ust. 4, at. 85j ust. 3.
- Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1510) - art. 108.

§ 6

Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez rodzica/opiekuna

1. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.
2. Jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała należy wezwać pogotowie lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia.
3. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane ucznia oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego, **wszystkie działania należy uzgodnić z dyrektorem szkoły.**
4. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrekcję, aby mogła:
  - przeprowadzić rozmowę,
  - udzielić wsparcia psychologicznego,
  - w razie braku współpracy lub powtarzającej się przemocy powiadomić GOPS/MOPS lub uruchomić Procedurę Niebieskiej Karty,
  - równoległe złożyć do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny.
5. Pracownik zobowiązany jest sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
6. Jeśli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów np. krzyki, niestosowne komentarze zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Poinformowanie dyrekcji, aby mogła przeprowadzić procedurę, zgodnie z § 6 pkt. 4.

§ 7

Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę nieletnią

1. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie.

Ponadto, zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w § 6 ust.1, 2, 3;

2. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.
3. W sytuacji § 7 ust. 1 dyrektor szkoły powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ucznia o podejrzeniu wykorzystania przemocowego.
4. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba/zespół opracowuje Plan Wsparcia dla dziecka i zapewnienie wsparcia dziecku oraz rodzicom.

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni St. Maczka w Jaworzu

.....
Miejscowość, data

Załącznik do Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Komisariat Policji w Jasienicy
ul. Zdrowotna 1401
43-385 Jasienica
bądź Prokuratura Rejonowa w .....

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam, o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art. ....* Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego .....**

Uzasadnienie

W uzasadnieniu należy opisać stan faktyczny, w szczególności, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa.

W miarę możliwości, jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać następującego dane dotyczące przestępstwa:

- datę,
- miejsce,
- okoliczności przestępstwa,
- imiona i nazwiska świadków
- materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa (np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).

.....
(imię i nazwisko osoby zgłaszającej)

* Należy wpisać przestępstwo spośród wymienionych w § 2 Procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa – można tę część pominąć.

** Należy wpisać dane dziecka

ROZDZIAŁ III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieska Karta”

Procedura „Niebieska Karta”

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.),

Czym jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kiedy należy wszcząć procedurę „Niebieska Karta”?

1. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w Szkole przyjdzie uczeń i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Wszczęcie procedury następuje w przypadku zaistnienia podejrzenia stosowania wobec ucznia przemocy domowej. Podejmowanie interwencji na podstawie procedury „Niebieska Karta” nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Formularze:

- formularz „Niebieska Karta – A” – wypełniany przez przedstawiciela poradni po uzyskaniu informacji o stosowaniu przemocy domowej wobec ucznia lub członka jego rodziny; wzór formularza „Niebieska Karta – A” stanowi załącznik nr 1 do Rozporządzenia,
  - formularz „Niebieska Karta – B” – przekazywany jest osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową (jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, bądź w uzasadnionych przypadkach osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego, ale nie osobie podejrzewaney o stosowanie przemocy domowej); wzór formularza „Niebieska Karta – B” stanowi załącznik nr 2 do Rozporządzenia,
  - formularz „Niebieska Karta – C” – wypełniany przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej wobec osoby dotkniętej przemocą domową,
  - formularz „Niebieska Karta – D” – wypełniany przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej wobec osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
3. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

4. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje w obecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego (w tym, w miarę możliwości, z udziałem psychologa).
5. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
6. Jeżeli wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” nie jest możliwe z powodu nieobecności pełnoletniej osoby doznającej przemocy domowej, jej stanu zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej.
7. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, powołanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
8. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, gdy istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.

ROZDZIAŁ IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 1

Monitorowanie i ewaluacja Standardów

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w placówce podlegają przeglądowi co 2 lata, w terminie ustalonym przez dyrektora placówki lub każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:
  - Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.),
  - Ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.),
  - Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki oraz powołany przez niego zespół.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje dyrektor placówki w drodze zarządzenia.

§ 2

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego placówka posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu, której wzór stanowi **Załącznik 4** do niniejszej procedury.
2. Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną, zgodnie z innymi przepisami obowiązującymi w szkole.
3. Dokumentacja o której mowa w § 1 i § 2 powinna być przechowywana w miejscu uniemożliwiającym jej zniszczenie, ale także łatwy dostęp instytucji uprawnionych do kontroli prawidłowości wdrażania i realizowania procedur.
4. Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich, o której mowa w § 1.

Załącznik nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni St. Maczka w Jaworzu

.....
Miejscowość, data

Księga zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

L.p.	Data zdarzenia	Podjęte czynności	Opis czynności podjętych przez organy zewnętrzne (jeśli miała miejsce interwencja organów zewnętrznych, np. policji, prokuratury)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

ROZDZIAŁ V

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności.

§ 1

1. Za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów odpowiedzialny jest Dyrektor szkoły, który wraz z pedagogiem szkolnym lub i psychologiem szkolnym zapoznaje wszystkich pracowników szkoły z wprowadzonymi Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich.
3. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 2, musi legitymować się co najmniej 10-letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmującą następujące zagadnienia:
  - rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich,
  - procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
  - odpowiedzialność prawna pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich,
  - stosowanie procedury „Niebieska Karta”.
4. Osoba, o której mowa w ust. 3, może brać udział w rekrutacji pracowników pod kątem oceny przygotowanie kandydata do pracy z małoletnimi.
5. Specjaliści zatrudnieni w szkole (pedagog/psycholog szkolny) odpowiedzialni są za zapoznanie pracowników szkoły z wiedzą psychologiczną na temat tego, jak przeciwdziałać naruszaniu praw dzieci i pomagać im w sytuacjach zagrożenia.
6. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są podpisać oświadczenie stanowiące Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony.
7. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 7.
8. Osoba, o której mowa w ust. 2, jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Szkole Podstawowej nr 2
im. gen. broni St. Maczka w Jaworzu

.....
Pieczęć placówki

.....
Miejscowość, data

**Upoważnienie do przygotowania personelu placówki do stosowania
standardów ochrony małoletnich**

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 Zarządzenia w sprawie przyjęcia zasad określających zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasad przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposobów dokumentowania tej czynności

– upoważniam Panią/Pana ..... do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich.

.....
(podpis dyrektora)

Odebrałam/odebrałem: .....
(podpis upoważnionego)

ROZDZIAŁ VI

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Osoba, o której mowa w ROZDZIALE V § 1 ust. 2, jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
2. Osoba przyjmująca zgłoszenie sporządza Protokół interwencji (dotyczy przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego), którego wzór stanowi **załącznik nr 6**.
3. W skład grupy wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia wchodzi m.in. : wychowawca oddziału, psycholog i/lub pedagog szkolny lub inny nauczyciel specjalista.
4. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia.
5. Plan wsparcia zawiera informację m.in. o: podjętych działaniach, działaniach rodzica, działaniach instytucji planach spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia, wnioski ze spotkań z pedagogiem itp.
6. Specjaliści szkolni/wychowawca prowadzą monitoring realizacji planu wsparcia małoletniego.

.....
Pieczęć placówki

.....
Miejscowość, data

Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Data i miejsce sporządzenia dokumentu

- 1. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie:*
- 2. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego:*
- 3. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce:*
- 4. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego:*
- 5. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego:*
- 6. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione:*
- 7. Data i opis udzielonej pomocy:*
- 8. Informacja ze spotkania z rodzicami:*
- 9. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu):*
- 10. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez szkołę:*
- 11. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających protokół.*

ROZDZIAŁ VII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 1

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
2. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich w wersji ogólnodostępnej i wersji zrozumiałej jest dostępna na stronie internetowej placówki oraz wyeksponowana w widocznym miejscu w szkole oraz do wglądu w bibliotece szkolnej.
3. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej placówki, o której mowa w ust. 1 na pierwszym zebraniu szkolnym.
4. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.
5. Małoletni są zaznajamiani ze „Standardami Ochrony Małoletnich” w wersji zrozumiałej na godzinach wychowawczych.

§ 2

1. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Udział we pierwszym zebraniu w nowym roku szkolnym, na którym prezentowane są rodzicom „Standardy Ochrony Małoletnich” jest równoznaczny z zapoznaniem się rodzica z przedstawianym dokumentem.

ROZDZIAŁ VIII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Wszystkie urządzenia z dostępem do sieci Internet na terenie szkoły, z których korzystają dzieci zabezpieczone są aktualnym oprogramowaniem chroniąc dostęp małoletnim przed treściami niebezpiecznymi.
2. Dzieci mogą korzystać z urządzeń elektronicznych, będących w zasobach placówki tylko i wyłącznie w miejscach wskazanych do ich używania, tylko i wyłącznie w obecności pracownika szkoły lub innej osoby odpowiedzialnej za korzystanie z tych urządzeń.
3. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w instytucji (bibliotekarz, informatyk).
4. Do obowiązków osoby, o której mowa w ust. 3 należą:
  - Zabezpieczenie sieci internetowej placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania.
  - Aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb.
  - Regularne sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
  - W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje dyrektorowi szkoły, który wyznacza specjalistę szkolnego do przeprowadzenia z dzieckiem rozmowy na temat bezpieczeństwa w internecie.

- Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pedagog/psycholog uzyska informacje, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji
- 5. Administrator sieci wskazany przez dyrektora monitoruje ją w sposób umożliwiający wykrycie i wskazanie osoby odpowiedzialnej za ewentualne naruszenie bezpieczeństwa korzystania z sieci (bibliotekarz, informatyk).
- 6. Nauczyciele regularnie informują dzieci korzystające z urządzeń elektronicznych o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.

W opracowaniu wykorzystano materiały ze strony:

<https://www.portaloswiatowy.pl/>

<https://standardy.fdds.pl/>

<https://sip.lex.pl/#/external-news/1795686544?keyword=standardy%20ochrony%20ma%C5%82oletnich&cm=SREST>

<https://platformamm.pl/article/56574/ochrona-dzieci-przed-przemoca-standardy-ochrony-maloletnich>

ROZDZIAŁ IX

Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników instytucji, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.